

li.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till: li.bb@regeringskansliet.se

YTTRANDE

Diarienummer LI2023/02459

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar Förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader 2024-02-28

Bakgrund

Förslag till nationella gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan lämnades av Boverket i maj 2023 och remitterades till ED Bygg i februari 2024.

Boverket föreslår att gränsvärden införs den 1 juli 2025 för byggnader som omfattas av kravet på klimatdeklaration. Förslaget är att gränsvärden ska mätas i kilogram koldioxidkvivalenter (CO₂e) per kvadratmeter bruttototalarea (BTA), omfatta byggskedet (råvaruförsörjning, transport och tillverkning i produkt skedet samt transport, bygg- och installationsprocessen i byggproduktionsskedet, motsvarande modul A1-A5) och inkludera en byggnads samtliga byggdelar från grunden och dess isolering, förutom solceller och fast utrustning.

Till 2030 föreslår Boverket preliminärt en minskning av klimatpåverkan med 25 procent jämfört med gränsvärden för 2025, med undantag för småhus.

Synpunkter

Som byggföretag ser vi att kravet på att uppfylla gränsvärdet för byggnadens klimatpåverkan främst ligger hos fastighetsägaren, det vill säga beställaren. Därmed blir det viktigt att fastighetsägaren är insatt och engagerad i klimatfrågan redan i ett tidigt skede för att så effektivt som möjligt planera och projektera för att gällande gränsvärden ska kunna uppnås.

Att handla upp en entreprenad med enbart en kravställning om uppfyllnad av gränsvärde ser vi som en risk, i stället bör samverkan användas där så är möjligt för att nå de bästa lösningarna och sprida kunskap mellan parterna. Vi ser även fördelen med att förflytta kunskapen om klimatförbättrande åtgärder från externa experter till att bli en del av kompetensen "in-house" där konstruktörer, arkitekter, projekt- och produktionsledning får en större förståelse för hur vi uppnår de bästa resultaten gemensamt. Klimatdeklarationen blir därigenom ett verktyg för förändring i stället för en deklARATION över ett resultat.

Vi ser även vikten av att det kommuniceras tydligt mot byggaktören vad som förväntas och vilka regelverk som projekteringen ställs emot, detta då det kan handla om längre tidshorisonter från programhandling till färdig byggnad. Det finns en risk med hårt styrda nivåer i redan beslutade detaljplaner, exempelvis kan det bli svårt att nå kommande gränsvärden om tegel eller betong redan är fastställda som fasadmateriäl. Det är viktigt att innovation tillåts i så stor grad som möjligt för att utveckla och driva arbetet med att minska klimatpåverkan från våra byggnader.

När det kommer till den utökade klimatdeklarationen som föreslås omfatta hela livscykeln från 2027 så är det otydligt hur det kommer att påverka de föreslagna gränsvärdena. Kommer de ytterligare modulerna enbart att behöva redovisas eller kommer ytterligare gränsvärden för dessa moduler att förhålla sig till? Förutsägbarhet är a och o för att hålla nere kostnader så vi ser fram emot ett förtydligande kring dessa delar.

Inom bygg- och fastighetsbranschen finns varierande kunskap och erfarenhet av att utföra klimatberäkningar i tidiga skeden och framför allt på hela livscykeln. Remissen riktar sig mot mindre och medelstora företag och vi svarar utifrån detta perspektiv. Överlag ställer vi oss positiva till att införa ett nationellt gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan, det ger en tydlighet i styrningen mot att minska klimatpåverkan från vår bransch. Vi anser även att klimatdeklarationen utgör ett bra verktyg för fortsatta förbättringar och skärpningar av kraven.

Dock anser vi att det redan finns tillräckliga bevis på att vi kan bygga betydligt bättre som bransch än de föreslagna gränsvärdena så vi anser att dessa bör skärpas ytterligare.

Som deltagare i nätverket Östergötland bygger klimatneutralt (ÖBKN), ställer vi oss fullt ut bakom det remissvar som framförs för nätverkets räkning via den Ideella föreningen Cleantech Östergötland "CTÖ".

ÖBKN har bland annat listat tre punkter:

1. Det föreslagna gränsvärdet för flerbostadshus ska sänkas kraftigt redan från 2025 jämfört med det föreslagna och övriga byggnadstyper (exklusive småhus) bör ligga i linje med dessa.
  - a. Baserat på underlagen i Boverkets tidiga rapportförslag föreslås att fastslå en siffra som bygger på kategorin "Klimatförbättrade produktval" samt nedre kvartilen i framtagna sammanställningar.
2. Skärpningsintervallet bör vara tätare och i stället anges med en procentuell årlig minskning
  - a. Mot bakgrund av det stora behovet av omedelbara och kraftfulla åtgärder anser vi att fem år är ett alltför långt intervall för skärpning av gränsvärdena. Detta intervall kan ersättas av en årlig procentuell minskning per byggnadstyp som leder till en halvering till 2030.
3. Det införs en incitamentsmodell som premierar byggnader som går längre än vad kravet stipulerar.
  - a. Utformning av en sådan modell bör ske i samråd med branschen, och bör också relateras till driftfasen av byggnader

En farhåga som finns är att Boverket inte fullt ut tagit i beaktande mindre företags möjlighet att konkurrera genom spetsteknik och innovationsprojekt. Vikten av att delge ny teknik och kunskap om nya klimatförbättrade material och dess egenskaper kommer att få ännu större betydelse för att branschen ska förflyttas som helhet. Det blir viktigt med tydlig vägledning och tillgängliga verktyg för att beräkna och utvärdera projekt i tidiga skeden. Dessa verktyg samt klimatdata tillhandahålls med fördel via Boverket så att det inte står och faller på tillgång till avancerad programvara.

Vi ser även en risk med att det kan komma att bli svårare att bygga på mark som kräver markförstärkningsåtgärder vilket ofta går stick i stäv med önskemål från städerna att förtäta och bygga på mark som anses ha sämre byggbarhet. Ett förtydligande kring hur detta ställs mot gränsvärdet för klimatpåverkan hade varit önskvärt.

Slutligen så ser vi inte att det finns en tydlig harmonisering mellan kravställning enligt Boverkets förslag om införande av gränsvärden för byggnaders klimatprestanda, energiprestandadirektivet (EPBD) och EU taxonomin. Det är mycket information att förhålla sig till som dessutom förändras över tid, ett tydligt nationellt regelverk som tar i beaktande övriga mål för branschen som helhet hade underlättat.

Med vänliga hälsningar

Henrik Eklund

Vice koncern VD ED gruppen